

Przedmiotowy System Oceniania (PSO) z języka polskiego dla klas 4 – 6 **Szkoła Podstawowa im. Henryka Sienkiewicza w Siekierczynie**

Opracowany na podstawie:

1. *Rozporządzenia MEN z dnia 19.04.1999r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów,*
2. *Podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkół podstawowych,*
3. *Aktualnie obowiązujących programów nauczania języka polskiego dla szkół podstawowych.*

I Przedmiot oceniania

- A. Wiadomości
- B. Umiejętności
- C. Postawa ucznia i jego aktywność

II Cele oceniania

1. Ocenianie bieżące ma na celu:

1. pomóc uczniowi rozpatrywać i rozumieć swoje mocne i słabe strony oraz ukierunkować go do dalszej pracy,
2. przekazać rodzicom(opiekunom) informacje o postępach ucznia,
3. dać nauczycielowi informację o efektywności jego nauczania, właściwego doboru materiałów, metod i sposobów nauczania.

2. Ocenianie okresowe ma na celu:

1. przekazać uczniowi informację o jego postępach w języku polskim pod koniec pewnej części programu nauki,
2. dostarczyć informacji rodzicom,
3. dostarczyć informacji nauczycielowi odpowiedzialnemu za następny etap nauki.

III Skala ocen

Oceny uzyskane przez uczniów w ciągu roku szkolnego wyrażone są tradycyjną oceną szkolną:

- Stopień 1-niedostateczny (ndst.)**
2-dopuszczający (dop.)
3-dostateczny (dost.)
4-dobry (db.)
5-bardzo dobry (b.db.)
6-celujący (cel.)

Taksonomia ocen powinna uwzględniać następujące poziomy wymagań:

Konieczne (na ocenę dopuszczającą)	Rozszerzające (na ocenę dobrą)
Podstawowe (na ocenę dostateczną)	Dopelniające (na ocenę bardzo dobrą)
<p>Obejmują treści:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ najważniejsze w uczeniu się danego przedmiotu, ➤ łatwe dla ucznia nawet mało zdolnego, ➤ często powtarzające się w procesie nauczania, ➤ określone programem nauczania na poziomie nieprzekraczającym wymagań zawartych w podstawie programowej, ➤ proste, uniwersalne umiejętności z zakresu nauczania języka polskiego. 	<p>Obejmują treści:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ złożone, mniej przystępne niż zaliczone do podstawowych wymagań, ➤ wymagające korzystania z różnych źródeł, ➤ umożliwiające rozwiązywanie problemów, ➤ pośrednio użyteczne w życiu pozaszkolnym, ➤ pozwalające łączyć wiedzę z różnych przedmiotów i dziedzin.

Kontrola osiągnięć uczniów

1. Pisemne:

- odpowiedzi na pytania
- rozwiązywanie wskazanych zadań, wykonywanie ćwiczeń
- testy (diagnostyczne i sumujące)
- redagowanie tekstu użytkowego
- redagowanie formy literackiej.

2. Ustne:

- kilkudzaniowa wypowiedź
- opowiadania
- czytanie tekstów
- prezentacja
- recytowanie

3. Praktyczne:

- pokazanie niewerbalnego wytworu pracy, np. projektu, albumu, słownika

- *Nauczyciel powinien przeprowadzić w ciągu semestru co najmniej 2 prace klasowe (wypracowania), jedną pracę klasową sprawdzającą wiadomości i umiejętności z nauki o języku.*
- *Na początku roku szkolnego w kl. IV wskazane jest przeprowadzenie testów diagnostycznych, np. techniki czytania, rozumienia czytanego tekstu, testu słownikowego itp.*

Formy sprawdzania osiągnięć i umiejętności uczniów

- prace stylistyczne
- prace klasowe i testy obejmujące duży zakres materiału (2- 3 w semestrze)
- krótkie sprawdziany dotyczące jednego problemu
- odpowiedzi ustne
- recytacje, inscenizacje
- prace domowe
- zadania z kart pracy
- zeszyt przedmiotowy
- postawa wobec przedmiotu (aktywność i zachowanie na lekcji)

Wypowiedzi pisemne oraz zadania wymagające przedstawienia toku rozumowania będą oceniane holistycznie według upublicznionych ogólnych kryteriów, zgodnych z kryteriami CKE.

Poza przedstawioną treścią ocenie będzie podlegała wyznaczona objętość pracy. W przypadku pracy nieprzekraczającej połowy wyznaczonej objętości uczeń nie może otrzymać oceny wyższej niż dostateczna. Sprawdzone prace będą opatrzone komentarzem ustnym lub pisemnym nauczyciela.

Na ocenę semestralną / roczną składają się poszczególne oceny cząstkowe według ważności następujących obszarów oceniania :

1. prace klasowe, sprawdziany, testy, egzaminy, projekty wykraczające poza podstawę programową
2. odpowiedzi ustne, dyktanda, kartkówki
3. prace domowe
4. praca podczas lekcji, dramy, recytacje
5. prace grupowe
6. prace indywidualne, referaty, projekty niewykraczające poza podstawę programową
7. aktywność, inwencja twórcza
8. kultura żywego słowa

Dwa razy w semestrze uczeń może zgłosić nieprzygotowanie do zajęć bez podawania przyczyny.

Nie dotyczy to jednak obowiązkowych prac klasowych, zapowiadanych, z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem. W wypadku nieobecności pracę klasową należy napisać w innym terminie. Ocenę z pracy klasowej można poprawić w terminie uzgodnionym z nauczycielem.

Sposoby i warunki poprawy ocen

1. Jeżeli uczeń opuścił pracę klasową, dyktando bądź sprawdzian to powinien napisać go w ciągu dwóch tygodni od dnia powrotu do szkoły. Jeśli tego nie uczyni, otrzyma ocenę niedostateczną.
2. Poprawie ocen podlegają prace klasowe oraz sprawdziany podsumowujące rozdział. Uczeń może poprawić niekorzystną ocenę z pracy klasowej i sprawdzianu w ciągu dwóch tygodni od dnia otrzymania tej oceny.
3. Przy poprawianiu ocen z prac pisemnych kryteria ocen nie zmieniają się, a otrzymana ocena jest wpisana do dziennika.
4. Jeżeli uczeń nie dotrzyma terminu wyznaczonego na oddanie długoterminowej pracy domowej, otrzymuje ocenę niedostateczną, jednak musi uzupełnić brak zadania.
5. Uczeń, który nie poprawił oceny, traci prawo do kolejnych poprawek.

Proponowane ocenianie prac pisemnych

<i>Procenty</i>	<i>Stopnie</i>
0-29%	1
30-49%	2
50-74%	3
75-89%	4
90-100%	5
powyżej 100%	6

Proponowane ocenianie dyktand bieżących

<i>Ilość popełnionych błędów</i>	<i>Stopnie</i>
5	1
3,4	2
2	3
1	4
0	5
0	6

- * Błędy drugoplanowe liczone podwójnie
- * Specjalna organizacja dyktand obejmuje uczniów z dysleksją. Polega ona na podaniu słownictwa obowiązującego na dyktandzie lub opanowaniu danej zasady ortograficznej

Kryteria ocen z języka polskiego dla klas 4 – 6

Ocena celująca

Uczeń:

1. posiada i potrafi wykorzystać wiedzę wykraczającą poza program
2. samodzielnie rozwiązuje problemy i ćwiczenia o dużym stopniu trudności
3. czyta ze zrozumieniem teksty literackie, potrafi interpretować teksty przewidziane w programie
4. potrafi przygotować twórczą i oryginalną recytację, inscenizację
5. w mowie i piśmie posługuje się bogatym słownictwem i poprawnym językiem
6. aktywnie uczestniczy w lekcji i zajęciach pozalekcyjnych związanych z językiem polskim
7. poprawnie stosuje reguły ortograficzne nawet w trudnych wyrazach
8. regularnie odrabia prace domowe i zadania dodatkowe
9. systematycznie pracuje w czasie pracy samodzielnej
10. starannie prowadzi zeszyt przedmiotowy (estetyczne pismo, zapisany temat, data)

Ocena bardzo dobra:

Uczeń:

1. w wyczerpującym stopniu opanował materiał przewidziany w programie
2. samodzielnie lub z niewielką pomocą nauczyciela rozwiązuje problemy i ćwiczenia
3. czyta ze zrozumieniem teksty literackie przewidziane w programie, podejmuje próby samodzielnej interpretacji
4. przygotowuje ciekawe prezentacje, recytacje i inscenizacje
5. wypowiada się w sposób poprawny i precyzyjny
6. aktywnie uczestniczy w lekcji
7. regularnie odrabia prace domowe i często wykonuje prace nieobowiązkowe
8. sporadycznie popełnia błędy ortograficzne
9. prowadzenie zeszytu i praca własna jw.

Ocena dobra:

Uczeń:

1. w zakresie wiedzy przedmiotowej ma niewielkie braki
2. samodzielnie rozwiązuje zadania o niewielkim lub średnim stopniu trudności, trudniejsze z pomocą nauczyciela
3. czyta ze zrozumieniem, samodzielnie potrafi znaleźć w tekście potrzebne informacje,
4. w wypowiedziach ustnych i pisemnych popełnia niewiele błędów językowych i stylistycznych
5. stosuje reguły ortograficzne, popełnia niewiele błędów
6. bierze czynny udział w lekcji
7. regularnie odrabia prace domowe, czasem także nieobowiązkowe
8. zeszyt, praca własna jw.

Ocena dostateczna:

Uczeń:

1. posiada podstawowe wiadomości przewidziane programem, choć jego wiedza jest fragmentaryczna, ma problemy z samodzielnym jej wykorzystaniem
2. trudniejsze problemy i ćwiczenia rozwiązuje przy pomocy nauczyciela
3. wypowiada się w zasadzie poprawnie, choć zasób jego słownictwa nie jest bogaty, nie popełnia rażących błędów językowych
4. sporadycznie zabiera głos na lekcji
5. odrabia obowiązkowe prace domowe

Ocena dopuszczająca:

Uczeń:

1. ma duże braki w wiedzy
2. nawet proste zadania wykonuje przy pomocy nauczyciela
3. nie potrafi samodzielnie przeczytać ze zrozumieniem tekstu literackiego
4. w wypowiedziach ustnych i pisemnych popełnia dużo błędów, ma ubogie słownictwo i trudności z formułowaniem nawet prostych zdań
5. nie jest aktywny na lekcji, ale wykazuje chęć do pracy
6. często nie potrafi samodzielnie wykonać pracy domowej
7. nie pracuje systematycznie w czasie pracy własnej

Ocena niedostateczna:

Uczeń:

1. nie opanował treści zawartych w podstawie programowej, ma bardzo duże braki w posiadanej wiedzy
2. nie potrafi wykonać zadania nawet przy pomocy nauczyciela
3. wykazuje się niechęcią do nauki
4. nie rozumie poleceń nauczyciela
5. nie odrabia prac domowych
6. nie pracuje w czasie pracy własnej
7. nie poprawia ocen niedostatecznych

Dostosowanie wymagań dla ucznia z opinią o obniżeniu wymagań lub dostosowaniem wymagań do potrzeb i możliwości ucznia nie zwalnia go z konieczności opanowania treści zawartych w podstawie programowej.

Kryteria ocen semestralnych i rocznych

Szóstkę, czyli ocenę celującą, otrzymasz, jeżeli:

- potrafisz samodzielnie rozwiązywać trudne problemy i zadania
- czytasz nie tylko lektury obowiązkowe
- posiadasz wiedzę wykraczającą poza program klasy
- potrafisz napisać ciekawą i oryginalną pracę
- piszesz i wypowiadasz się poprawnym i bogatym językiem
- błędy ortograficzne popełniasz tylko w bardzo trudnych wyrazach
- aktywnie uczestniczysz w lekcji i zajęciach związanych z językiem polskim
- zawsze odrabiasz prace domowe, także nieobowiązkowe
- kulturalnie zachowujesz się na lekcji
- bardzo starannie prowadzisz zeszyt
- z większości sprawdzianów otrzymałeś szóstkę lub piątkę
- jesteś laureatem konkursów przedmiotowych

Piątkę, czyli ocenę bardzo dobrą, otrzymasz, jeżeli:

- samodzielnie rozwiązujesz większość zadań
- zawsze masz przeczytane lektury i jesteś przygotowany do lekcji
- opanowałeś materiał omawiany na lekcjach
- potrafisz pisać i mówić poprawnie, masz bogate słownictwo
- bardzo rzadko popełniasz błędy ortograficzne
- często odrabiasz także nieobowiązkowe prace
- kulturalnie zachowujesz się w czasie lekcji
- starannie prowadzisz zeszyt
- z większości sprawdzianów otrzymałeś piątkę
- bierzesz udział w konkursach

Czwórkę, czyli ocenę dobrą, otrzymasz, jeżeli:

- potrafisz samodzielnie rozwiązać łatwiejsze problemy i zadania, trudniejsze z niewielką pomocą nauczyciela
- czytasz lektury
- masz tylko niewielkie braki w posiadanej wiedzy
- w wypowiedziach ustnych i pracach pisemnych popełniasz niewiele błędów
- zawsze odrabiasz obowiązkowe prace domowe, czasem też dodatkowe
- na lekcji jesteś skoncentrowany, nie przeszkadzasz kolegom i nauczycielowi
- prowadzisz starannie zeszyt
- z większości sprawdzianów otrzymałeś czwórkę

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. HENRYKA SIENKIEWICZA W SIEKIERCZYNIE

Trójkę, czyli ocenę dostateczną, otrzymasz, jeżeli:

- rozwiązujesz samodzielnie proste zadania
- opanowałeś najważniejsze wiadomości
- czasami zdarza ci się nie przeczytać lektury „na czas”
- budujesz proste wypowiedzi, twój zasób słownictwa nie jest bogaty
- odrabiasz obowiązkowe prace domowe
- często rozmawiasz na lekcji
- z większości sprawdzianów otrzymałeś trójki

Dwójkę, czyli ocenę dopuszczającą, otrzymasz, jeżeli:

- proste zadania wykonujesz przy pomocy nauczyciela
- masz duże braki w wiedzy
- często nie zdążasz przeczytać lektury
- popełniasz dużo błędów w pracach pisemnych i wypowiedziach ustnych, nie potrafisz budować poprawnych zdań, masz bardzo ubogie słownictwo
- często nie masz pracy domowej
- rzadko jesteś skoncentrowany na lekcji
- nie pracujesz systematycznie w czasie pracy własnej
- z większości sprawdzianów otrzymałeś dwójki

Jedynkę, czyli ocenę niedostateczną, otrzymasz, jeżeli:

- nawet z pomocą nauczyciela nie potrafisz rozwiązać prostego zadania
- nie wykazujesz chęci do nauki
- nie czytasz lektur
- nie potrafisz budować poprawnych wypowiedzi
- nie znasz zasad ortografii
- nie pracujesz w czasie pracy własnej
- nie prowadzisz zeszytu
- rozmawiasz w czasie lekcji, przeszkadzasz kolegom i nauczycielowi
- z większości sprawdzianów otrzymałeś jedynki
- nie odrabiasz zadań domowych
- nie wykazujesz chęci poprawy ocen niedostatecznych

SZKOŁA PODSTAWOWA IM. HENRYKA SIENKIEWICZA W SIEKIERCZYNIE

<p><u>Szóstkę, czyli ocenę celującą, otrzymasz, jeżeli:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - potrafisz samodzielnie rozwiązywać trudne problemy i zadania - czytasz nie tylko lektury obowiązkowe - posiadasz wiedzę wykraczającą poza program klasy - potrafisz napisać ciekawą i oryginalną pracę - piszesz i wypowiadasz się poprawnym i bogatym językiem - błędy ortograficzne popełniasz tylko w bardzo trudnych wyrazach - aktywnie uczestniczysz w lekcji i zajęciach związanych z językiem polskim - zawsze odrabiasz prace domowe, także nieobowiązkowe - kulturalnie zachowujesz się na lekcji - bardzo starannie prowadzisz zeszyt - z większości sprawdzianów otrzymałeś szóstkę lub piątkę - jesteś laureatem konkursów przedmiotowych 	<p><u>Piątkę, czyli ocenę bardzo dobrą, otrzymasz, jeżeli:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - samodzielnie rozwiązujesz większość zadań - zawsze masz przeczytane lektury i jesteś przygotowany do lekcji - opanowałeś materiał omawiany na lekcjach - potrafisz pisać i mówić poprawnie, masz bogate słownictwo - bardzo rzadko popełniasz błędy ortograficzne - często odrabiasz także nieobowiązkowe prace - kulturalnie zachowujesz się w czasie lekcji - starannie prowadzisz zeszyt - z większości sprawdzianów otrzymałeś piątki - bierzesz udział w konkursach 	<p><u>Czwórkę, czyli ocenę dobrą, otrzymasz, jeżeli:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - potrafisz samodzielnie rozwiązać łatwiejsze problemy i zadania, trudniejsze z niewielką pomocą nauczyciela - czytasz lektury - masz tylko niewielkie braki w posiadanej wiedzy - w wypowiedziach ustnych i pracach pisemnych popełniasz niewiele błędów - zawsze odrabiasz obowiązkowe prace domowe, czasem też dodatkowe - na lekcji jesteś skoncentrowany, nie przeszkadzasz kolegom i nauczycielowi - prowadzisz starannie zeszyt - z większości sprawdzianów otrzymałeś czwórkę
<p><u>Trójkę, czyli ocenę dostateczną, otrzymasz, jeżeli:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - rozwiązujesz samodzielnie proste zadania - opanowałeś najważniejsze wiadomości - czasami zdarza ci się nie przeczytać lektury „na czas” - budujesz proste wypowiedzi, twój zasób słownictwa nie jest bogaty - odrabiasz obowiązkowe prace domowe - często rozmawiasz na lekcji - z większości sprawdzianów otrzymałeś trójki 	<p><u>Dwójkę, czyli ocenę dopuszczającą, otrzymasz, jeżeli:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - proste zadania wykonujesz przy pomocy nauczyciela - masz duże braki w wiedzy - często nie zdążasz przeczytać lektury - popełniasz dużo błędów w pracach pisemnych i wypowiedziach ustnych, nie potrafisz budować poprawnych zdań, masz bardzo ubogie słownictwo - często nie masz pracy domowej - rzadko jesteś skoncentrowany na lekcji - nie pracujesz systematycznie w czasie pracy własnej - z większości sprawdzianów otrzymałeś dwójki 	<p><u>Jedynkę, czyli ocenę niedostateczną, otrzymasz, jeżeli:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - nawet z pomocą nauczyciela nie potrafisz rozwiązać prostego zadania - nie wykazujesz chęci do nauki - nie czytasz lektur - nie potrafisz budować poprawnych wypowiedzi - nie znasz zasad ortografii - nie pracujesz w czasie pracy własnej - nie prowadzisz zeszytu - rozmawiasz w czasie lekcji, przeszkadzasz kolegom i nauczycielowi - z większości sprawdzianów otrzymałeś jedynki - nie odrabiasz zadań domowych - nie wykazujesz chęci poprawy ocen niedostatecznych